

Sarajevo, 08.05.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.05.2017.- 05.05.2017.

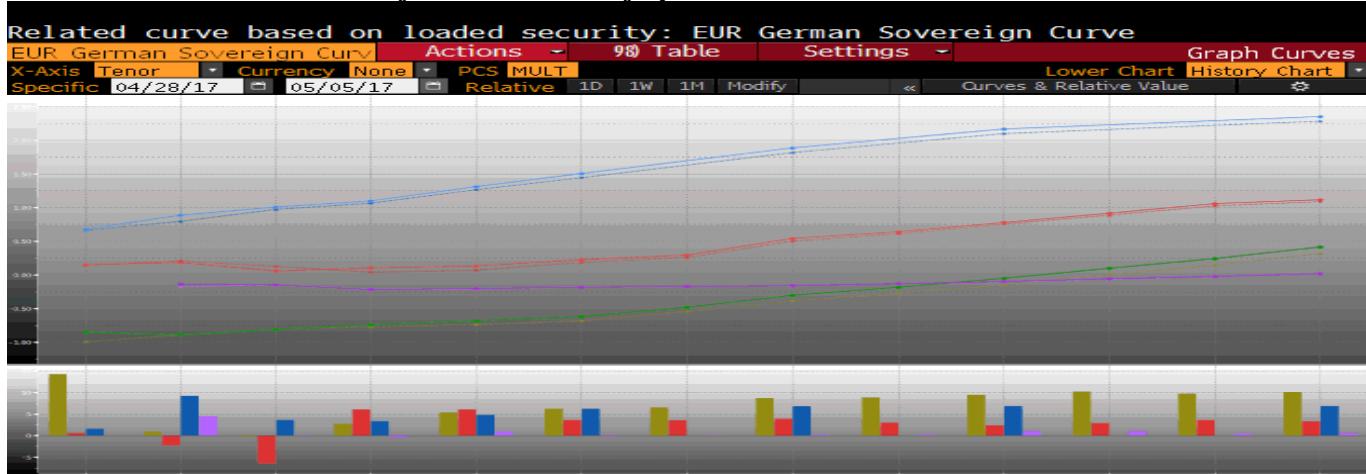
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	28.4.17	- 5.5.17	28.4.17	- 5.5.17	28.4.17	- 5.5.17	28.4.17	- 5.5.17
2 godine	-0,73	- -0,68 ↗	1,26	- 1,31 ↗	0,08	- 0,14 ↗	-0,21	- -0,20 ↗
5 godina	-0,39	- -0,30 ↗	1,81	- 1,88 ↗	0,50	- 0,54 ↗	-0,15	- -0,15 ↗
10 godina	0,32	- 0,42 ↗	2,28	- 2,35 ↗	1,09	- 1,12 ↗	0,02	- 0,02 ↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	28.4.17	- 5.5.17
3 mjeseca	-0,855	- -0,820 ↗
6 mjeseci	-0,809	- -0,811 ↘
1 godina	-0,727	- -0,708 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.05.2017. godine (pone su isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast na svim razinama, a najveći rast je bio izražen kod obveznica dužeg roka dospijeća. Tako je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica povećan za 10 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan, te na kraju trgovanja u petak dostigao razinu od 0,418%, što je najviše od 23. ožujka tekuće godine. Istodobno, prinosi španjolskih i italijanskih obveznica istog dospijeća su smanjeni za 9 do 12 baznih bodova. U proteklom tjednu pored rasta prinosa državnih obveznica zabilježen je i rast europskih indeksa dionica, pri čemu je njemački DAX indeks na kraju trgovanja u petak dostigao novu rekordno visoku vrijednost od 12.716,89 bodova. U promatranom razdoblju tržišta su bila u iščekivanju predsjedničkih izbora u Francuskoj, koji su održani tijekom vikenda, na kojima je, u skladu s ranijim anketama, kandidat Macron ostvario ubjedljivu pobjedu. Pored toga, na rast prinosa obveznica eurozone utjecaj je imalo i objavljeni priopćenje s FOMC-ovog sastanka, prema kojem je evidentno da će se Fed držati planiranog broja povećanja referentne kamatne stope Feda.

Također, objavljen je preliminarni podatak o rastu GDP-a u eurozoni u prvom tromjesečju tekuće godine, što predstavlja potvrdu ranijeg priopćenja iz ECB-a da ekonomski podaci ukazuju na solidan gospodarski rast.

Njemačka je emitirala desetogodišnje (0,33%), Francuska desetogodišnje (0,81%), trinaestogodišnje (1,07%) i dvadesetogodišnje (1,49%) obveznice, dok je Španjolska emitirala petogodišnje (0,369%), desetogodišnje (1,452%) i petnaestogodišnje (2,29%) obveznice.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim.	I tromjeseče	0,5%	0,5%
2.	PMI kompozitni indeks – EZ	TRAVANJ	56,7	56,8
3.	Maloprodaja – EZ (G/G)	OŽUJAK	2,1%	2,3%
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	OŽUJAK	4,2%	3,9%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	OŽUJAK	9,4%	9,5%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	TRAVANJ	5,8%	5,8%
7.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	OŽUJAK	11,5%	11,7%
8.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	OŽUJAK	-	6,9%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	TRAVANJ	-78,8	-129,3
10.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	OŽUJAK	2,0%	0,4%
11.	Bilanca proračuna – Italija (u milijardama EUR)	TRAVANJ	-	-5,2
				-22,9

SAD

Prinosi američkih obveznica su povećani tijekom proteklog tjedna za 5 do 7 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Tijekom proteklog tjedna održan je sastanak FOMC-a na kojem nije bilo izmjene aktualne monetarne politike, odnosno referentna kamatna stopa je zadržana u rasponu od 0,75% do 1,00%. U priopćenju objavljenom nakon sastanka je navedeno da članovi ovog tijela smatraju da je usporenje ekonomskog rasta zabilježeno tijekom prvog tromjesečja prolaznog karaktera te očekuju njegovo jačanje. Kao relevantnu činjenicu, kreatori monetarne politike su naveli to da se stopa inflacije nalazi nešto ispod ciljane razine. Sudionici na tržištu smatraju da će FOMC do kraja godine još dva puta povećati referentnu kamatnu stopu, kao i da će naredno povećanje biti na lipanjskom sastanku ovog tijela. Tijekom proteklog tjedna objavljen je podatak o blagom usporenju rasta stope inflacije, kao i podatak o smanjenju stope nezaposlenosti na najnižu razinu od svibnja 2007. godine.

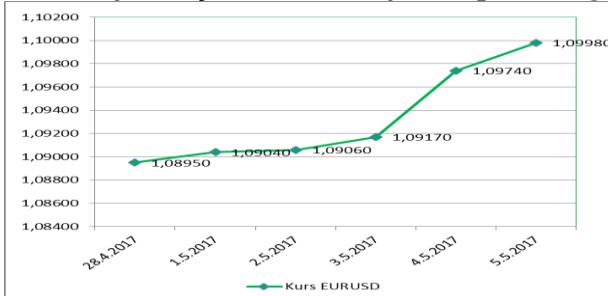
Kongres SAD je tijekom prethodnog vikenda usvojio proračun prema kojem će se financirati federalna administracija u iznosu od 1,1 bilijuna USD. Ministar financija SAD Mnuchin izjavio je da Ministarstvo financija razmatra opciju emitiranja dugoročnih obveznica, dospijeća do 50 godina, s ciljem financiranja infrastrukturnih projekata i istodobno smanjenje poreza.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	TRAVANJ	4,6%	4,4%
2.	Promjena broja zapo. u nefarmerskom sektoru	TRAVANJ	190.000	211.000
3.	Promjena broja zapo. u privatnom sektoru	TRAVANJ	190.000	194.000
4.	Promjena broja zapo. u prerađivačkom sektoru	TRAVANJ	10.000	6.000
5.	Inicijalni zahtjevi nezapo. za pomoć	29. TRAVNJA	248.000	238.000
6.	PCE deflator (G/G)	OŽUJAK	1,9%	1,8%
7.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M)	OŽUJAK	0,4%	0,2%
8.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	OŽUJAK	0,7%	0,9%
9.	Trgovinska bilanca (milijarde USD)	OŽUJAK	-44,5	-43,7
10.	Potrošački krediti (milijarde USD)	OŽUJAK	14,00	16,43
11.	PMI indeks uslužnog sektora	TRAVANJ	52,5	53,1
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora	TRAVANJ	52,8	52,8
13.	ISM indeks uslužnog sektora	TRAVANJ	55,8	57,5
14.	ISM indeks prerađivačkog sektora	TRAVANJ	56,5	57,2

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,0895 na razinu od 1,0998, što je najveća razina od 08.11.2016. godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Financijsko tržište u Velikoj Britaniji je tijekom proteklog tjedna bilo mirno. Podaci o stanju uslužnog sektora su ukazali na blago poboljšanje u ovom sektoru. Ipak, kako Markit navodi, uočavaju se određeni znaci upozorenja, nakon što se ekonomija uspješno izborila sa šokom izazvanim odlukom o Brexitu. Cijene usluga su povećane najbržim tempom od 2008. godine, dok su direktori kompanija obazrivi, treći mjesec zaredom, kada je u pitanju optimizam za narednu godinu. Prema očekivanjima Markita, uzimajući u obzir podatke za radnointenzivni i građevinski sektor na temelju rezultata istraživanja iz travnja, može se očekivati rast ekonomije za 0,6% početom drugog tromjesečja.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor	TRAVANJ	54,0	57,3
2.	PMI građevinski sektor	TRAVANJ	52,0	52,2
3.	PMI uslužni sektor	TRAVANJ	54,5	55,8
4.	PMI kompozitni indeks	TRAVANJ	54,5	56,2
5.	Odobreni hipotekarni krediti	OŽUJAK	67.200	66.800
6.	Monetarni agregat M4 (G/G)	OŽUJAK	-	6,6%
				5,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,84134 na razinu od 0,84733, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2951 na razinu od 1,2982.

JAPAN

Objavljen je zapisnik s posljednje sjednice MPC BoJ koji je pokazao da su se članovi ovog tijela usuglasili da pažljivo prate kretanje inflacije, koja je trenutno izgubila na zamahu. Kreatori monetarne politike su izrazili stav da će inflacija tijekom vremena dostići razinu od 2%, ali da BoJ treba nastaviti s kvantitativnim olakšicama.

Direktor rejting agencije Fitch g. Tang je izjavio da treće kašnjenje planiranog povećanja stope PDV-a u Japanu neće povući smanjenje kreditnog rejtinga, sve dok Vlada uspostavlja kredibilan fiskalni plan konsolidacije. Prošlog mjeseca Fitch je revidirao izglede rejtinga Japana (A) na „stabilan“ s „negativan“, pri čemu su se pozvali na snažan izvoz, poboljšanje na tržištu rada, kao i na veće javne investicije.

Guverner BoJ g. Kuroda je izrazio uvjerenje da će inflacija bilježiti rast ka ciljanoj razini od 2%, s obzirom na to da će snažan ekonomski rast potići rast plaća i pojačati inflatorna očekivanja. Kuroda je izrazio zabrinutost da inflatorna očekivanja nisu dobro usidrena u Japanu, te je još veći izazov uvjeriti kućanstva i kompanije da će održivi ekonomski oporavak voditi većoj inflaciji i plaćama, ali je istakao da

će se, onog momenta kada inflacija počne značajno da ubrzava, promijeniti javna percepcija oko budućeg rasta cijena, čime će se omogućiti i da BoJ dostigne ciljanu razinu inflacije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

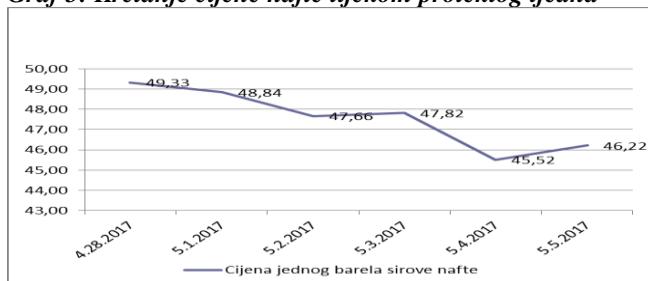
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks	TRAVANJ	-	52,6
2.	PMI radnointenzivni sektor F	TRAVANJ	-	52,7
3.	PMI uslužni sektor	TRAVANJ	-	52,2
4.	Monetarna baza (G/G)	TRAVANJ	-	19,8%
				20,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 121,53 na razinu od 123,93. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 111,49 na razinu od 112,71.

NAFTA I ZLATO

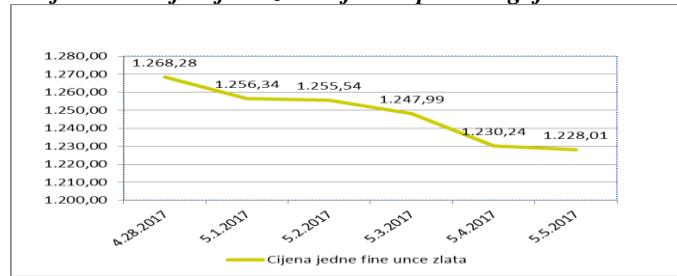
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 49,33 USD (45,28 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila blago smanjenje, nakon što je priopćeno da je Libija povećala obujam proizvodnje nafte na najvišu razinu od prosinca 2014. godine. Tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte je zabilježila veoma blagi rast, nakon što su ruski zvaničnici signalizirali da će podržati produžetak trajanja sporazuma o smanjenju obujma proizvodnje nafte. Međutim, u četvrtak je zabilježeno značajno smanjenje cijene ovog energenta od skoro 5% na dnevnoj razini, nakon što su objavljeni podaci da su američke zalihe nafte smanjene za 900.000 barela na tjednoj razini, što je manje smanjenje od očekivanja, ali i nakon priopćenja da je američka proizvodnja nafte povećana na razinu od 9,29 milijuna barela dnevno, što je najviša razina od kolovoza 2015. godine. U petak je objavljen podatak o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD na najvišu razinu zabilježenu u posljednjih 11 mjeseci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 46,22 USD (42,03 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne unce zlata je iznosila 1.268,28 USD (1.164,09 EUR). Cijena zlata je bilježila svakodnevno smanjenje tijekom proteklog tjedna. Politički događaji su i tijekom proteklog tjedna bili dominantni čimbenici koji su utjecali na njeno kretanje. Početkom tjedna cijena ovog plemenitog metala je smanjena, nakon što je američki kongres postigao konsenzus i usvojio proračun za financiranje državne administracije. Pored toga, tijekom proteklog tjedna održana je posljednja debata kandidata za predsjednika Francuske, nakon koje su pojačana očekivanja da će pobedu na izborima odnijeti kandidat Macron, kojeg podržavaju sudionici na finansijskim tržištima. Doprinos smanjenju cijene zlata dalo je objavljivanje rezultata s prošlotjednog sastanka FOMC-a, nakon kojeg su među investitorima pojačana očekivanja da će ovo tijelo na lipanjskom sastanku povećati referentnu kamatnu stopu Feda, kao i da će dalje povećanje ove stope teći planiranim tempom. Tijekom trgovanja u petak investitori su bili oprezni pod utjecajem iščekivanja rezultata izbora u Francuskoj, a na zatvaranju tržišta cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.228,01 USD (1.116,58 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.